

LA GUERRA CIVIL

1936-1939





`"Lo dejaré todo atado, y bien atado"`

Francisco Franco

Índex

1. Introducció	Pàgina 5
2. Antecedents de la Guerra Civil	Pàgina 5
2.1. Àmbit demogràfic	Pàgina 5
2.2. Àmbit agrícola	Pàgina 5
2.3. Àmbit industrial	Pàgina 5
2.4. Àmbit social	Pàgina 6
2.5. Segona República	Pàgina 6
2.6. Preparació del cop d'Estat	Pàgina 7
3. Causes de la Guerra Civil	Pàgina 7
4. Desenvolupament de la Guerra Civil	Pàgina 8
4.1. A nivell peninsular	Pàgina 8
4.1.1. Aixecament Militar	Pàgina 8
4.1.2. Èxit del cop militar	Pàgina 9
4.1.3. La insurrecció a Catalunya	Pàgina 9
4.1.4. Bàndols	Pàgina 9
4.1.5 Divisió del país	Pàgina 10
4.2. Dimensió internacional	Pàgina 10
4.2.1. Ajut al bàndol sublevat	Pàgina 10
4.2.2. Ajut al bàndol republicà	Pàgina 10
4.2.3. Pacte de no-intervenció	Pàgina 11
4.3. A nivell de Catalunya	Pàgina 11
4.3.1. La sublevació frustrada a Catalunya	Pàgina 11
4.3.2. Primeres mesures revolucionàries	Pàgina 12
4.3.3. La política catalana durant el procés revolucionari	Pàgina 13
4.3.4. Els fets de Maig de 1937	Pàgina 14
5. Les etapes militars de la guerra	Pàgina 14
5.1. Els primers combats i la batalla de Madrid ("Los enlaces")	Pàgina 15
5.2. La Batalla del Nord (octubre del 37)	Pàgina 15
5.3. La fractura del territori	Pàgina 15
5.4. La Batalla de l'Ebre. L'ocupació de Catalunya	Pàgina 16
5.5. La fi de la guerra (desembre 38 - abril 39)	Pàgina 16
6. Evolució política	Pàgina 16
6.1. L'evolució política a la zona republicana.	Pàgina 16
6.2. L'evolució política a la zona sublevada.	Pàgina 17
7. Conseqüències de la Guerra Civil	Pàgina 18

8. Conclusions del treball i personals	Pàgina 19
9. Bibliografia	Pàgina 19
10. Annexos	Pàgina 19
10.1 Viure en guerra	Pàgina 19
10.2. L'arribada de Franco a Espanya	Pàgina 20
10.3. Bombardeig de Guernica	Pàgina 20
10.4. Cop d'estat del coronel Casado	Pàgina 20
10.5. Enfrontaments a la zona republicana i corrents	Pàgina 21
10.6. Defensa passiva a Barcelona	Pàgina 21
10.7. Defensa activa a Barcelona	Pàgina 22
10.8. Publicacions	Pàgina 25
10.9. Imatges	Pàgina 27



1. Introducció

Els insurrectes monàrquics van conspirar contra la II República que Espanya vivia l'any 1936. Van plantejar un cop d'estat que els permetés apoderar-se del país, i així va ser. Franco va dirigir el 18 de juliol del 1936 un cop militar que acabaria suposadament amb la República. Al veure que una setmana més tard no hi havia resultats, l'únic que va passar era que el país havia quedat dividit en dues parts: insurrectes, que es definien com a nacionals, i republicans, anomenats "rojos" pels insurrectes. Però la conseqüència més important d'aquesta divisió, i que ningú imaginava, va ser una guerra civil, que no només seria a nivell d'Espanya. *Aquests fets van marcar un abans i un després al segle XX, creant encara més conflictes dels que hi havia, una situació desfavorable per la societat i que va donar pas a una dictadura.*

2. Antecedents de la Guerra Civil

Durant el període de temps que es va viure abans de l'esclat de la Guerra Civil, el primer terç del segle XX, la situació era la següent:

2.1. Àmbit demogràfic:

- Va produir-se un descens tant de mortalitat com de natalitat. La reducció en el nombre de morts va ser gràcies a les millores en l'alimentació, la sanitat (introducció de les vacunes), la higiene del clavegueram i la conducció d'aigua potable a les ciutats. En canvi, l'epidèmia de grip els anys 1918 i 1919 va acabar amb l'1% de la població espanyola (230.000 persones). El descens de la natalitat va coincidir amb l'increment de la població urbana.
- Creixement demogràfic espanyol considerable: el 1900 hi havia 18,6 milions d'habitants a Espanya, dels quals 1,8 eren catalans. El 1930 hi havia 23,5 milions d'habitants, dels quals 2,8 eren catalans.
- Emigració exterior cap a Cuba i Amèrica del Sud, a causa de l'augment de població, i afavorida per les millores en comunicacions marítimes.
- Emigració interior, posterior a l'emigració exterior i no tenia precedents. Catalunya va ser la receptora més gran d'emigrants.
- Creixement de les grans ciutats, com Madrid i Barcelona, que van arribar al milió d'habitants.

2.2. Àmbit agrícola:

- Dinamisme de l'agricultura mediterrània: vinya, olivera, cítrics, fruita i hortalisses.
- Immobilisme de l'agricultura cerealista: representaven el 50% de la producció agrícola. L'escassa productivitat obligava a mantenir els preus alts i frenar importacions.
- La millora dels transports marítics va facilitar l'arribada massiva de productes agrícoles i ramaders d'altres països, amb preus molt inferiors als nacionals. Va provocar crisi de l'agricultura europea a finals del s. XIX. En vista de la baixada de preus van aplicar mesures proteccionistes als productes estrangers: aranzels. A la crisi cerealista s'hi va afegir la crisi de la vinya amb la fil·loxera, insecte americà que atacava els ceps.
- La fil·loxera va generar un conflicte social entre arrendataris rabassaires i propietaris de les terres.
- Superada la crisi, l'agricultura catalana va augmentar la producció, va mecanitzar el camp i va introduir noves tècniques.

2.3. Àmbit industrial:

- L'ús comercial de l'electricitat i la possibilitat de transportar-la gràcies a la invenció del transformador, van permetre mecanitzar la indústria i disminuir els costos de producció.
- L'avenç en la destil·lació del petroli i els progressos tècnics en la mecànica del motor van permetre revolucionar els transports amb l'aparició de l'automòbil.
- Avenç en la transmissió d'informació, expansió del telègraf, telèfon i ràdio.
- Catalunya va viure la Segona Revolució industrial. Tots els sectors industrials van augmentar la producció i la productivitat. El nombre de treballadors industrials es va triplicar i el nivell d'industrialització catalana era cinc vegades superior al de la resta de l'estat espanyol.